

OPINIÓ INVESTIGADORS - 6 octubre 2019 2.00 h

OPINIÓ TONI STRUBELL, ÀNGEL JIMÉNEZ I JORDI FRIGOLA

Avui fa 150 anys del Foc de la Bisbal

Detall de la il·lustració del cartell que serveix per commemorar l'aniversari del Foc ..

TONI STRUBELL, ÀNGEL JIMÉNEZ I JORDI FRIGOLA - INVESTIGADORS

Avui, 6 d'octubre del 2019, fa exactament 150 anys d'un fet històric tan extraordinari com poc conegut: el Foc de la Bisbal. Fou sens dubte un dels més destacats intents de proclamar la República a les comarques de Girona. És una d'aquelles efemèrides que seria imperdonable de passar per alt com a referent històric, sobretot pels tòpics que ajuda a esvaïr.

El Foc de la Bisbal va tenir un líder indiscutible: el ganxó Pere Caimó i Bascós. Capdavanter enèrgic del moviment republicà d'ençà del seu retorn de Puerto Rico, aquest *indiano* simbolitza el sentiment majoritari de rebuig que sentia la societat catalana envers la política de Prim. Les esperances que un any abans havia aixecat el reusenc, en foragitar Isabel de Borbó, quedaven desfetes en veure que mantenia la monarquia, les lleves militars i els privilegis de l'oligarquia i l'Església. Pel cantó de l'economia, el fet que el lliurecanvista Prim volgués obrir les portes a l'exportació del suro cru també representava una greu amenaça per als tapers, industrials i treballadors.

L'episodi del Foc va començar a Sant Feliu amb una acumulació d'efectius republicans a principis d'octubre. Tres dies abans de sortir, el dia 3, en una acció brillant, havien desarmat dos falutxos de la marina espanyola atracats preventivament a la badia. La columna sortí de Sant Feliu amb quatre-cents homes, però n'arribà a acumular fins a tres mil a la Bisbal. Entre els arribats, hi figurava, per fer-hi d'infermera, la jove republicana de Llagostera Isabel Vila, que poc després havia de convertir-se en la primera sindicalista catalana i gran impulsora de la Internacional a la comarca.

Fou a la Bisbal on va arribar la notícia de l'enviament de tropes governamentals per fer-li front. Van optar per fer-s'hi forts amb la construcció d'unes barricades que van resistir els embats de la infanteria. Només va ser a traïció que el moviment va ser desbaratat en ser capturat Caimó en acudir a parlamentar sota bandera blanca a instàncies del comandament espanyol.

Malgrat no reeixir el Foc de la Bisbal, cal veure'l com un preludi de l'arribada de la Primera República, l'any 1873. És un episodi que no tan sols serveix per trencar el tòpic del català submís i resignat, sinó que mostra una ferma voluntat popular de fer una aposta col·lectiva per un món millor. A més, dona fe del fet que l'Estat sempre recorre a les maniobres i a la força bruta per reprimir la voluntat dels catalans.

En recordar el Foc, però, seria un error congriar una imatge merament *insurgent* del moviment republicà i federal d'aquell temps. Va aportar prohoms tan admirables com ara Josep Anselm Clavé, Josep Narcís Roca i Ferreras o Valentí Almirall, amb qui Pere Caimó va participar en el famós Pacte de Tortosa del 1869. Mentre que el primer va crear els extraordinaris Cors de Clavé, el segon va plantar les bases teòriques de l'independentisme d'esquerres i el darrer va muntar dos congressos catalanistes quan, en teoria, els *catalanistes* havien de ser uns altres! Certament, cal reconèixer que, més enllà de la seva valentia, van introduir a la societat catalana moltes de les idees que formen el caràcter democràtic i republicà d'avui.

MÉS LLEGIDES

- 1. Els CDR s'uneixen a les Marxes per la Llibertat d'ANC i Òmnium com a resposta a la sentència**
- 2. La Intersindical-CSC canvia la convocatòria de vaga general de l'11 al 18 d'octubre**
- 3. El TJUE admet el recurs de l'ANC per sancionar Espanya**
- 4. Més que una botiga**
- 5. Zapatero rebutja que es vinculi la situació a Catalunya amb la violència**
- 6. Quan les ganes d'un McDonald's et fa girar perillosament a la rotonda**
- 7. Santa Coloma de Farners és diferent**
- 8. El nou activisme animalista**
- 9. Casado reclama a Sánchez que apliqui sis lleis per intervenir sobre**